

TARA NOASTRA
FOAIA POPORALĂ A
„ASOCIATIUNII“

REDACTOR:

OCTAVIAN COEA.

D

CUPRINSUL:

	Pag.
L. T.: Soboarele bisericii române-ortodoxe	311
A. Dobrescu: Delăturarea beuturilor spirituoase	316
Un preot plugar: „Cine mâneacă, nu întunecă“	319
Nicolau Iosif: Peronospora și stropirea viiei	321
Iosif Stanca: Din păcatele noastre	323
Chipurile noastre.	324
Știri	324

Înștiințare.

Rugăm pe toți câți au binevoit să primească această foaie să grăbească cu trimiterea plății de abonament.

Administrația foii „ȚARA NOASTRĂ“.

Cetitorilor.

Pe toți, cărora le ajunge în mâni această foaie îi rugăm să o cetească și dacă o socot de potrivită trebuințelor țărănimii să o răspândească între oamenii noștri dela sate.

Foaia apare săptămânal și o vor primi cetitorii Dumineca.

Abonamentul e pe an 4 cor.

Pe jumătate de an 2 „

Pe trei luni 1 „

Banii să se trimită la Administrația revistei „Țara noastră“. Sibiu — Nagyszeben. Asociațiune.

Toți cărturarii noștri, mai ales cei în atingere apropiată cu țărănimia — preoții și învățătorii — sânt rugați a trimite acestei reviste articole și știri cari sânt în legătură cu trebile țărănimii. Indesebi primim bucuros articole cu povețe economice, precum — și snoave, poezii populare etc. Scriitorii articolelor sânt rugați a se folosi de un grai înțeles de popor, ca să nu fim siliți a supune schimbării în redacție articolele.

Pentru articolele bune dăm și o cuvenită răsplată bănească.

ȚARA NOASTRĂ

Revista populară

a „Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului rom.“

Abonamentul: Pe un an 4 cor. Pe o jumătate de an 2 „ Pe trei luni 1 „ pentru România . . . 6 Lei	REDACTOR: OCTAVIAN GOGA.	Redacția și admini- strația : Sibiu (Nagyszeben) Str. morii, 6.
---	---	---

SOBOARELE BISERICII ROMÂNE-ORTODOXE.

Pe când scriem aceste rânduri bărbații aleși din partea bisericii române drept măritoare a Răsăritului, sânt întruniți în adunările de obște, numite sinoade, pentru a controla lucrarea de peste an a celor puși în fruntea trebilor bisericesti-școlare, și a chibzui mijloacele și căile de urmat în viitor.

Întemeietorul bisericii creștine, Domnul nostru Iisus Hristos a zis cătră învățăceii săi: «Unde sânt doi sau trei întruniți în numele meu, acolo sânt și eu în mijlocul lor». Știm mai departe din Sfânta Scriptură, că însuș Iisus Hristos, când aveà să isprăvească vre-un lucru mai mare, — cum a fost alegerea apostolului Matei și altele, — nu lucrà de capul său, deși aveà putere dumnezeiască, ci chiamà la sfat și pe ceialalți oameni de încredere ai săi și împreună sfātuindu-se hotărau, ce și cum să facă.

Biserica noastră română de legea răsăriteană a ținut întotdeauna cu sfințenie nu numai la învățăturile de credință, dar și la celelalte întocmiri ale bisericii creștine. Nici una dintre bisericile creștine de pe întreg rotogolul pământului nu este așa de strâns legată de soarta credincioșilor săi, ca biserica noastră română. Biserica și cu poporul credincios sânt un trup și un

suflet. Când unuia îi merge bine celalalt, înaintează în bunăstare și fericire, iar când vremuri grele dau peste unul, celalalt tânjește și împreună geme sub povara greutăților. După cum trunchiul și coroana unui pom numai atunci înfloresc și dau roade îmbelșugate, când au rădăcini sănătoase, cari trag din pământ și împrăștie suc de viață prin toate firele pomului, întocmai și biserica noastră numai atunci va înflori, când viața poporului credincios este liberă și înaintează pacinic în bunăstare: pe toate căile. Biserica noastră prin răspândirea învățăturilor dumnezeiești se îngrijește de fericirea vremelnică și vecinică a credincioșilor săi, iar aceștia în schimb sânt datori să contribuie după puterea lor la susținerea întregii întocmiri bisericești, de sus până jos. De aceea fiecare creștin, care și-a îndeplinit datorințele sale față de biserică, are drept să știe ce s'a făcut și cum are să se facă cutare și cutare lucru.

Toate lucrările, cari privesc viața bisericii se cern prin mai multe site, ca nu cumva să se strecoare vre-un fir de neghină în grâul de sămănat și nimenea în biserică noastră nu poate face vre-un lucru de capul său fără să fie tras la răspundere.

După legea noastră bisericească fundamentală, care este Statutul organic, cel mai înalt sobor din dieceză este: sinodul diecezan, sau cum îi zicem noi în părțile Transilvaniei, sinodul arhidiecezan.

Membrii sinoadelor diecezane sânt aleși din partea credincioșilor pe timp de 3 ani și la chemarea Episcopului se întrunesc în fiecare an la Dumineca Tomii pentru a controla lucrările făcute și a da îndrumări pe viitor.

Consistorul este dator a prezenta sinodului dări de seamă despre viața religioasă-morală a credincioșilor, despre averea tuturor comunelor bisericești și despre felul cum se administrează aceea, despre fonduri și fundațiuni, despre creșterea candidaților de preoți și de

învățători, despre sporul, ce se face în seminarii, în gimnazii și în școalele populare, despre modul cum se catehizează elevii noștri, cari cercetează școale străine, despre ajutoarele votate din diferitele fonduri centrale, cu un cuvânt consistorul este dator să arete sinodului toate momentele referitoare la viața noastră bisericească-scolară. Fiecare dintre deputații sinodali este îndreptățit a cere deslușiri într'o afacere sau în alta și a face propuneri pentru îndreptarea scăderilor, cari se vor fi aflat.

Și din aceste puține cuvinte cetitorii noștri ușor se vor convinge despre însemnătatea cea mare a acestor sinoade.

Acestor sinoade este a se mulțămî, că biserica noastră a fost ferită de zguduri interne și bărbații puși în fruntea afacerilor având mâinile curate, în fața sinodului stau cu fruntea ridicată.

Însemnătatea sinoadelor din anul acesta crește prin împrejurarea, că nici odată în cursul celor 30 ani din urmă, nu s'a ridicat asupra bisericii noastre un nor prevestitor de mai grea furtună, ca noua lege școlară. Prin legea aceasta se tinde la scoaterea școalei de sub aripile ocrotitoare ale bisericii; legea aceasta vrea să înstrăineze școala de biserică, pe fiică de mama ei. O primejdie mare e aceasta, ale cărei dureroase urmări nu se pot îndeajuns prevedea.

Cuprins de grija păstorului care-și pune sufletul pentru turma sa, iată între altele ce a zis Înalt P. Sfinția Sa arhiepiscopul și mitropolitul *Ioan Mețianu*, în cuvântul său de deschidere:

«Urmînd și noi fericiților noștri străbuni ne-am «întrunit în acest sinod arhidiecezan, ca să lucrăm împreună la dezvoltarea puterilor sufletești și prin aceasta «la mîntuirea sufletului și la întemeierea unui viitor mai «bun și în această lume.

«Din cel mai depărtat trecut al nostru ne-am con-
 «vins, Domnilor, că la asemenea lucrare, biserica stră-
 «bună dimpreună cu școala confesională ne oferă și
 «nouă cel mai mănos teren, ce l-a oferit și părinților
 «noștri. Căci dela ele au izvorit totdeauna ideile mari
 «și folositoare, și comunitatea de interese și sentimente,
 «cari produc nizuințele culturale, din cari rezultă viitorul
 «tot mai bun și mai ferice.

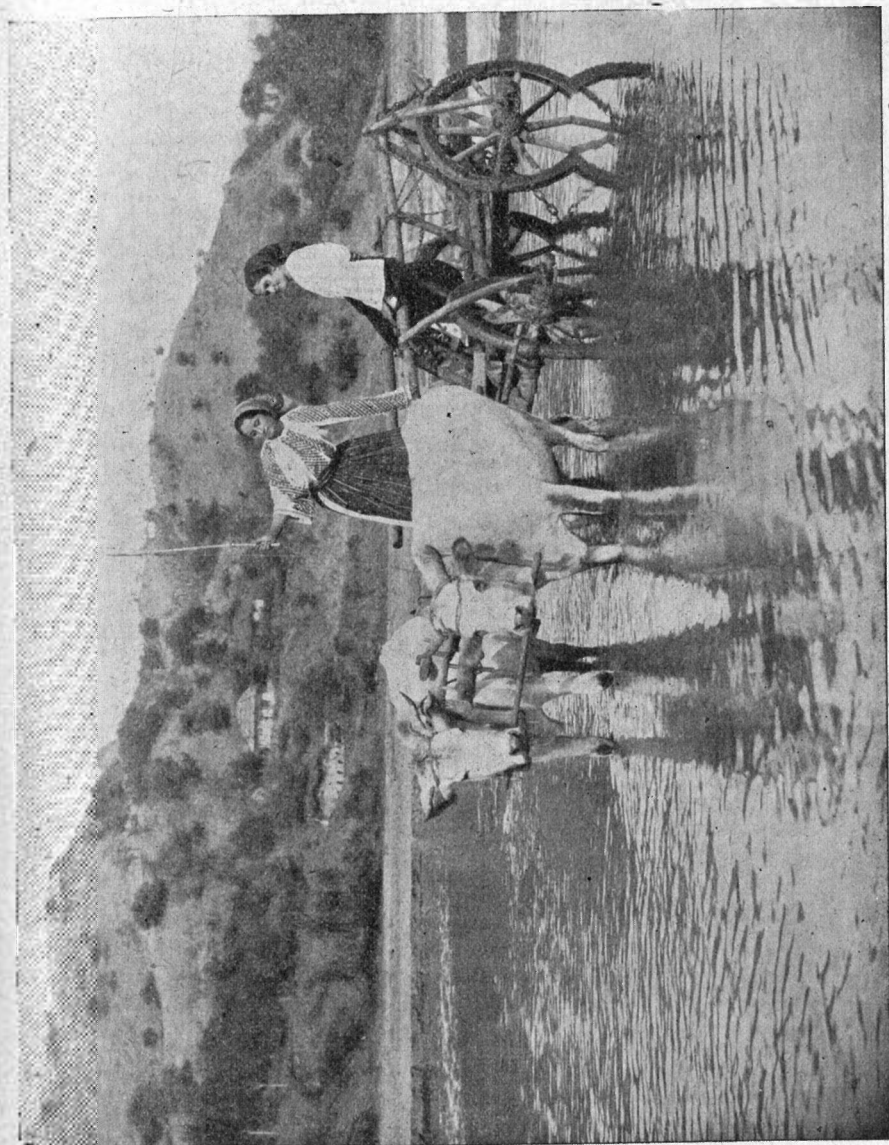
«De aceea, pentru a ne bucura și folosi cât mai
 «mult de acel mănos teren, trebuie să ne conservăm bi-
 «serica și școala, pentruca să ne conserve și ele pe
 «noi, precum au conservat și pe fericiții noștri pă-
 «rinți; apoi să le apărăm și întărim contra curentelor
 «timpului, ca să ne apere și să ne întărească și ele pe
 «noi față de asemenea curente.

«Aceasta trebuie să o facem, Domnilor, astăzi, în
 «mai mare măsură ca ori și când altădată, căci pe lângă
 «multe altele, e de prevăzut, că în curând va urma și
 «noua lege despre salarizarea și referințele învățătorilor
 «confesionali, votată de corpurile legiuitoare, care prin
 «anumite dispozițiuni atinge în mod simțitor și auto-
 «nomia bisericii noastre, privitoare la școlile confe-
 «sionale.

«Dacă veți cunoaște mai deaproape acel proiect,
 «Domnilor, veți afla și D-Voastră, că pe viitor numai în
 «acel caz ne vom putea susține autonomia bisericească
 «și în școlile noastre, dacă de o parte vom aduce toate
 «jertfele la susținerea lor fără întregire dela stat; și dacă
 «de altă parte vom stăruii tot mai mult, ca învățătorii
 «noștri confesionali să-și potenteze silința întru satisfacerea
 «dispozițiunilor legii, pentruca nu cumva din vina unora
 «sau altora să ni-se pericliteze școlile, în cari instruiază ei.

«Chiar și numai din acestea Veți înțelege, Domnilor,
 «că de când avem sinodalitate în biserică n'am stat în
 «fața unei probleme mai grele, decum este aceea a salvării

«și conservării școalelor noastre confesionale. De aceea nici clerul și poporul nostru n'a așteptat cu atâta ne-

Două țărance pornind vesele la muncă cu carul cu boi.

«răbdare rezultatul lucrărilor noastre, dela aceasta întrunire,
«ca și de astădată.

«Decumva însă, pe lângă toate silințele noastre, n'am putea procura mijloacele de lipsă, pentru susținerea tuturor școalelor și din parohiile mai mici, ni-se impune o mare datorință, de a afla calea și mijloacele, prin cari s'ar putea suplini altcum lipsa aceloră.

«Să nu perdem din vedere, Domnilor, nîcîcînd, că oricît de multe și felurite sunt condițiunile, prin cari înaintează popoarele, toate acelea au un singur izvor: *«cultura religioasă-morală»*, care se inițiază și întemeează mai ales în școala confesională. De aceea și repet rugîndu-Vă, să facem tot posibilul pentru susținerea școalelor noastre confesionale în conformitate cu dispozițiunile legii, ca să ne putem însuși și noi, în măsură tot mai mare, acea *cultură* și să ne apropiem tot mai mult de binele și fericirea după cari oftăm».

Sinoadele vor avea deci să arete credincioșilor căile și mijloacele de scăpare din această cursă iar credincioșii noștri grupîndu-se cu mic cu mare în jurul sfintei biserici să lupte cu nădejde de biruință și să nu-și uite, că de credința noastră tare, multe valuri s'au izbit, — dar toate s'au frînt.

L. T.

DELĂTURAREA BEUTURILOR SPIRTUOASE.

de Aurel Dobrescu.

Chiar și cei mai mari prietini ai glăjuții, ba chiar și proprietarii de fabrici de șpirit, știu azi că șpiritul beuturilor e un venin tare.

Dupăce îl turnăm în rînză, sângele începe o luptă aprigă împotriva acestui venin, și dacă n'am luat beătură multă ori prea tare, sângele va izbuti, după o vreme oarecare, parte să-l omoare, parte să-l dea afară. Dacă însă zi de zi ori chiar de mai multeori pe zi vom bea beături șpirituoase, veninul va apucă el deasupra, și după lupta cu sângele îi va mai rămîneă putere și ca să invenineze sângele.

Din acestea oricine va pricepe că *dacă s'ar ști afla pentru fiecare om măsura aceia de beătură, care să nu facă greutăți prea*

mari sângelui, și dacă oamenii s'ar țineă de măsura asta, atunci primejdia bețiviei ar pieri.

Însă fiindcă asta nu se prea poate, s'au căutat și alte căi și mijloace, pentru a stărpi beuturile șirtuoase. Mai ales două feluri de purcedere sânt, dintre cari își poate fiecare om, ori mai bine fiecare comună alege unul după plac:

1. să se delătore beuturile șirtuoase încetul cu încetul, și
2. să se stârpească cu rădăcini cu tot.

1. In comuna, care vrea să delătore beuturile șirtuoase încetul cu încetul oamenii se împreună într'o tovărășie, își aleg o casă (o „casină“), unde să-și aducă foi („novele“) și cărți (de cetit!), își aleg un crășmar dintre ei (vezi bine jidanul să nu fie dintre ei), îi pune la îndemână beuturi, mai cu seamă de cele fără șirt, precum:

- *ceaiu*,¹ (teiă, „horboteiu“),
 - *cafea*² (cafeiu),
 - *must* (vin dulce, adecă must fiert la foc înainte de-a fierbe in bute),
 - „*sodă*“ (apă gazoasă, a cărei pregătire nu-i tocmai grea),
 - *must de poame* (conține foarte puțin șirt)
- Și altele.

Crășmarului i-se mai pun la îndemână și beuturi șirtuoase:

- *vin curat*,
- *bere*,
- *vinars curat*, dar un comitet ales anume să se îngrijească să aibă *crășmarul* parte numai din venitul de pe beuturile fără șirt, iar întreg venitul dela cele șirtuoase să se folosească pentru binele obștesc, precum: să se facă fântâni bune, pardosite și cuptușite cu pietri și vălauă de piatră pentru vite, să se înfrumseteze biserica, să se cumpere cărți și scule pentru școală, pentru „casină“, și altele. Crășmarul, având câștig numai dela

¹ *Pregătirea ceaiului*: Cerând *teiă* vei căpătă in orice boltă la oraș de vre-o 10, 20 de creițari frunzuțele ceaiului. O lingură din acestea le bagi într'o ulciă de vre-o cupă și torni peste ele câteva linguri de apă fierbinte, și le lași să stea așa cam cât a-i zice 2 credeauă. Apoi torni mai multă apă fierbinte, și o lași să mai stea iar pe atâta, apoi străcurându-le printr'o sitiță deasă, torni apa, care acum a supt puterea din frunze, in ulcele, și dacă mai pui și ceva zăhar, vei aveă o beătură plăcută. („Horboteiul“ se mai gătește și din flori de soc, de romoniță și altele).

² *Calcaua se pregătește* . . . dar ce să v'o spun eu? Doar d-nă preoteasă ori d-nă dascăliță mai bine știe, și vă va arătă bucuros cum se fierbe cafeaua, ba chiar și cum se fierb mai bine unele mâncări ar puteă să vă spună.

beuturile fără șpirit, se va îngriji să vândă mai mult de astea, făcându-le cât se poate de bune. (Ăsta-i „felul de purcedere Gothembergian“).

În feliul ăsta se poate face mult, foarte mult bine, stăr-pindu-se pe încetul beuturile șpirituoase, și făcându-se peste tot mult bine satului întreg.

— Dar, precum am mai spus odată, beuturile șpirituoase sânt ca diavolul de lingușitoare și ademenitoare. De aceia calea cea mai bună, cu toate că e mai grea, e:

2. *Stărpirea cu rădăcini cu tot a beuturilor șpirituoase.*¹

Ăst lucru, pe cât e de bun și frumos, pe atât e de greu.

Dar dacă satul întreg, cu mic cu mare, se va împreună, iar popa va merge în frunte *cu evangelia în mână*, — *căci lucru sfânt și plăcut lui Dumnezeu este a săcă o mare baltă izvoritoare de păcate și nenorociri!* — Atunci izbânda va fi ușoară, și în scurt timp satul va fi ca și reîntinerit.

Școala încă ar putea face mult, dacă s'ar arăta în școale urmările beuturii.²

Capul lucrului e apoi ca comuna să aibă apă curată de beut și să nu se facă mâncările prea ațățitoare (prea sărate, prea pipărate, prea oțătate). Mai departe să se schimbe prin cum-părarea de cărți și foi năravul rău de-a omori vremea Duminecii și a sărbătorilor prin crășme, și să se pună mare grije pe aceia, ca toți să fie câștigați pentru mișcarea împotriva beuturilor, ca astfel să nu se audă zicala:

Palincuță, draga mea
M'am jurat că nu te-oi bea,
Dar văzând pe alții bând
Apuca-i de nou în rând.

Printr'unul din aceste două feluri de purcedere, pe care fiecare comună și-l va croi și potrive după trebuințele locului, vom ajunge cu ajutorul lui Dumnezeu să delăturăm beuturile șpirituoase; și cu cât vom delătura mai cu desăvârșire această primejdie, care la multe ne ține mâinile legate, cu atât vom lupta mai cu izbândă împotriva mulțimii de alte primejdii și nevoi, ce ne amenință.

Gratz, Aprilie 1907.

¹ Pentru legături de astea „Țara Noastră“ bucuros dă îndrumări.

² După cum s'a poruncit, să se facă bunăoară în România dela 1897 încoace (Ministrul Haret).

„CINE MÂNECĂ, NU ÎNTUNECA“.

Noi, Românii, avem multe însușiri bune, avem însă și multe laturi slabe, pe care e bine să le cunoaștem, dacă vorba este, ca să le putem îndrepta.

Una dintre acestea este năravul, de a nu isprăvi lucrul, de care ne-am apucat și de a amâna lucrul de pe o zi pe alta. Până ne trezim noi să facem o treabă, altul ne ia pe dinainte. Până ajunge Românul să deschidă o prăvălie într'o comună unde se simte trebuința, o deschide jidovul sau alt venetic. Dacă românul zidește o casă sau alt sălaș, prea adeseori nu face lucrul deplin, ci sau nu-i ajunge țigla la coperiș și o parte o acopere cu scânduri sau chiar cu paie; sau rămâne un părete întreg sau în parte netincuit. Așa se face, că în unele sate locuite de Români și Sași, partea în care locuiesc Romani bate la ochi prin zidurile ei schimonosite. Unii zic, că aceasta este o urmare a sărăciei, de care Românii sânt mai tare apăsăți, ca alte neamuri. Dar nu e așa. Sânt mulți, cari cum au făcut cel mult, ar putea face și cel puțin; cum a dat mia, să deie și suta. Însă ei își zic: „e destul d'ocamdată, voi mai face mâne — poimâne“ și apoi — tot așa rămâne.

De totului tot păgubitoare este amânarea aceasta în *economia câmpului* sau lucrarea pământului. O arătură făcută de toamna pentru sămănatul de primăvară face ca o jumătate de gunoie, ba între anumite împrejurări, și mai mult. Pământul, degerând, se face pufăios, afănat și din iarnă își ia umezeala, cu care luptă în seceta de peste vară. Într'o astfel de arătură în dată-ce pământul se desghiață, și fără a mai ară, se poate sămăna grâu de primăvară, orz, ovăs, mazăriche, care se astupă numai cu grapa. Grăul de primăvară într'o astfel de arătură îl poți sămăna uneori și în Februarie și totdeauna reușește și se coace aproape odată cu cel de toamnă; pe când primăvara trebuie să aștepti până se svântă pământul, apoi abia prin Martie sau Aprilie poți ară, tot cam prin moale. Acum sameni și grapi și nu se face lucrul bun, țărănă, ca în arătura de toamnă. Iar dacă se va brodi să deie o ploaie peste arătura proaspătă, ea se spoiește și după ce dă soarele, care acum are putere, se formează o scoartă, prin care colțul sămânței cu greu răzbește, să iese la lumină. Dacă arătura a fost brușoasă, brușii se învârtoașe ca oțelul și urmând cât-de-cât secetă, sămănătura întârzie și nu reușește.

Aratul de ogor, dacă nu se face baremi prin Iunie, pământul nu se coace, ca să poți sămăna grâu în Septemvrie, când este dricul sămănatului. Cine ogorește atunci, când poate lua în straiță prune coapte, acela nu se va procopsi, căci dacă ar ară de trei-patruori una după alta, nimic nu folosește, deoarece aceasta nu este, decât o întoarcere a gliilor de pe o lature pe alta. Dacă arătura nu are vreme să se coacă, nu se face țărăna, nuși ia umezeală și nu priește sămănăturii; iară de vei aștepta până se coace, întârzi cu sămănatul. Și lucru ciudat! această întârziere se întâmplă mai de multe-ori când plugarul are mai puțin de lucru, pentru că cugetă: în anul acesta am puțin — zicem, de arat, dacă mă apuc și mai târziu, îndată isprăvesc. Dar nu socotește sârmanul, că mai târziu, poate, timpul nu-l ajută; că sau pământul va fi prea uscat de secetă sau sânt prea multe ploii și nu poate ară, pământul fiind prea moale. Din potrivă, când știe, că are mult de arat, de frică, că nu va putea isprăvi, se apucă din bună vreme și de obicei găta din bună vreme. De aceea nu e bine, să amânăm lucrul de azi pe mâne. Timpul potrivit pentru lucrul câmpului e așa de scump, încât, scăpând din el o zi-două nefolosite, putem avea o pierdere, ce nu se poate socoti, o pierdere, care o simțim multă vreme.

Dar va zice cineva, că uneori sămănătura târzie reușește mai bine, ca cea timpurie. Adevărat, că se întâmplă câte odată și așa; de aceea și sfânta scriptură zice: „Dimineața samăna-ți sămânța. Nici seara nu lăsa să odihnească mânil tale, căci nu ști, care va reuși, aceasta sau aceea, sau dacă amândouă vor fi deopotrivă bune”. (Eclesiastul XI. 6). Inșă foarte rar, în 10—20 ani abia se va întâmplă vr'odată, ca cel leneș să o găcească mai bine, ca cel harnic. Un cucuruz sămănat de timpuriu, chiar dacă nu s'ar face așa mare, ca cel târziu, se coace și prin urmare se păstrează bine. Dacă sameni din el, resare la sigur, e greu la cântar și cu spor la mălaiu și mămăligă. Grăul timpuriu sămănat, uneori nu se face mare în paiu, dar totdeauna sănătos la grăunțe, bogat, nu în țărăte, ci în făină. Cine a zis:

Colac de grâu curat,
Dintre Sântă-Mării sămănat,

a știut, ce zice.

Un preot plugar.

PERONOSPORA ȘI STROPIREA VIIEI.

Mare dujman al viilor este și peronospora, un burete foarte mic, care, ca și infloritura de pe pâne, nimicește frunza și strugurii și totodată vatămă și lugerii.

Mai bine se poate vedea în dosul frunzelor, ca nește prav de zăhar. Ca toți bureții, așa și peronospora, se înmulțește mai tare, când sânt ploii multe. De aceea vedem, că viile se pârlesc după câte o ploaie, și mai tare în anii ploioși decât în cei secetoși.

Sporii sau ouele de prăsilă ale peronosporei stau peste iarnă în frunzele căzute jos. Primăvara, venind în atingere cu căldura, aerul și umezeala se clocesc, adevă se sporesc și prin suflarea vântului se ridică pe frunzele cele nouă, în dosul cărora se așează ca niște prav de zăhar și așteaptă timpul pentru a doua înmulțire, care se întâmplă în urma unei ploii calde.

Deodată cu înmulțirea aceasta micii bureți dau năvală asupra părților verzi ale viței și le nimicesc cu o iuteală nespus de mare. Luând tot sucule delă frunze și delă struguri, acestea se uscă și noi zicem că s'au pârlit.

Peronospora atacă și nimicește părțile verzi ale viiei, începând de primăvara și până toamna târziu, pricinuind vierilor pagube foarte însemnate.

Oamenii întrebuintează în potrive acestui dujman o amestecătură făcută din peatră vânăță, var și apă, cu care stropind părțile verzi ale viiei, pe cari se așează peronospora, nimicesc sporii acesteia și astfel scapă viile de pârlitură.

Varul este care nimicește o parte otrăvitoare din peatra vânăță, care ar putea să strice viței de viie și strugurilor, și tot varul este care incheagă sau strânge și ține pe frunze stropii improșcați.

O altă parte, care se află în peatra vânăță și care nu e stricăcioasă pentru vița de viie omoară sporii peronosporei.

Când bureții aceștia, în urma unei ploii încep să se înmulțească și să dea năvală asupra frunzelor și strugurilor, dacă am stropit viia la timp, ei dau de stropitură, care în loc să-i hrănească îi omoară. Înțelegem deci, pentru ce trebuie să stropim viile ca să nu se pârlască.

Pentru un jugher de viie sau 6000 de vițe ne trebuie 300 litre de materie, care la stropirea întâiu trebuie făcută de 1%, adevă la 100 litre de apă 1 kg. peatră vânăță și 1 kg. var nestâns sau 2 kg. var stâns. La 300 litre de apă 3 kg. peatră vânăță și 3 kg. var nestâns sau 6 kg. var stâns.

La a doua și la a treia stropire facem materia sau amestecătura de 2%. La 100 litre de apă 2 kg. peatră vânătă, 2 kg. var nestâns sau 4 kg. var stâns. La 300 litre de apă 6 kg. peatră vânătă, 6 kg. var nestâns sau 12 kg. var stâns.

Stropirea de trei ori a unui jugher de viie în care sânt 6000 de vițe, ne va costă cu lucrători cu tot 23 coroane 48 bani. O jumătate de jugher sau 3000 de vițe, ne va costa 11 cor. 74 bani. Un pătrar de jug. sau 1500 de vițe ne va costa 5 cor. 87 b.

Dacă pentru niște sume atât de mici ne îndărătnicim și nu stropim viile la timp, — de multeori perdem sute și mii de coroane.

Amestecătura se face așa:

Punem într'un vas apa de lipsă, 100 de litre. Într'un săculeț sau pânză punem peatra vânătă 1 kg., acesta îl punem în vasul cu apă așa, ca să nu atingă fundul vasului și îl lăsăm până peatra vânătă se topește (descompune).

Într'un vas mai mic punem varul, 1 kg. nestâns, sau 2 kg. stâns; punem peste el câte puțină apă și-l amestecăm până se face ca laptele.

Bine amestecat și subțiat îl străcurăm printr'o sătă, în apa în care s'a descompus peatra vânătă. Când strecurăm varul, cu un lemn amestecăm apa bărbătește, ca toate părțile dela peatra vânătă să se amestece cu părțilele varului.

Astfel pregătită amestecătura numită *Bordo* o lăsăm să se așeze. Dacă apa rămâne limpede, e semn că amestecătura e bună, la din contră mai punem puțin var și apoi stropim.

În fiecare apotecă, pentru 4—6 bani, căpătăm așa numita hârtie — *lacmus*, care e de culoare roșie. Luăm o fășiută de hârtie de aceasta și o înmuem în materia pregătită; dacă hârtia se învinețește, amestecătura e bună; dacă rămâne tot roșie trebuie să mai punem var.

Pentru stropire sânt anumite stropitoare sau proaște cu câte 16—26 coroane.

Înainte de a umplea proașca, mai întâiu amestecăm bine materia și apoi o strecurăm ca să nu treacă în proașcă (tulumbă) năsip sau alte gunoaie, cari pot să împedec stropirea.

Când stropim, stăm departe de vițe, ca frunzele să fie stropite numai ca de rouă și nici decum să nu se vadă stropi s'au picături mari sau doar chiar să curgă pe frunze.

Se îngrijim ca să stropim toate părțile verzi ale viței de jos în sus și de amândouă părțile.

Stropirea se face, când lugerii sânt de 20—30 cm., înainte de înflorire, cam pe la sfârșitul lui Maiu. După înflorire, pela sfârșitul lui Iunie sau începutul lui Iulie și în jumătatea dintâi a lui August.

Pe timpul înfloririi să nu stropim. Să stropim totdeauna bine și la timp, dacă voim să avem folos.

Nicolau Iosif.

DIN PĂCATELE NOASTRE.

Unul dintre păcatele cele mai grele ale neamului nostru este : *pizma*. De urmările acestui păcat a fost pătruns nemuritorul nostru poet când a cântat : „Pe voi mă nimiciră a pizmei răutate!!!“

Urmele pizmei le găsim la tot pasul la poporul nostru. Badea Ion pizmuiește pe badea Nicolae pentrucă acesta are o casă mai frumoasă decât dânsul ; badea Miron pizmuiește pe badea Trandafir pentrucă acesta are o recoltă (roadă) mai bună decât acela. Lelea Marie pizmuiește pe lelea Sofia pentrucă aceasta are copii mai bine îngrijiți decât ea ; lelea Persida pizmuiește pe lelea Dochia pentrucă aceasta are o altită mai frumoasă decât aceia,— lucruri tot de-a întoarșele. Lucru firese, cu minte, ar fi ca badea Ion să se bucure de badea Nicolae și să se străduiască și el pentru o asemenea casă ; badea Miron ar trebui să se bucure de recolta lui badea Trandafir și să lucre ca el ca să aibă asemenea recoltă. Lelea Marie încă ar trebui să se bucure de copiii lelei Sofia și să-și crească și ea pe ai săi mai curăței ; iar lelea Persida ar trebui să ia pildă de sânguintă dela lelea Dochia și să-și facă haine ca și ea, ba s'o întreacă. Așa pizmuindu-ne unii pe alții ajungem acolo, că nu mai avem dela un timp pe cine pizmul în sat. După firea noastră numai neputincioșii sânt nepizmuți.

Românul însă nu pizmuiește numai pe semenul său, dar pizmuiește adeseori pe fruntașii săi. Lucrul acesta, iubițitor cetitori, trebuie să ne pună pe gânduri. Adeseori auzim pe badea George, sfătos cum e din fire, zicând, că de ce dascălul, popa, notarul, fișcalul trebuie să se hrănească mai bine decât el, când el lucră din greu, iar aceștia iac'așa pierd numai vremea ? De ce aceștia să mănânce pânea cea albă, iar el mălaiul ? De ce aceștia să se învârtă pe lângă oala cu carne, iar el pe lângă cea cu fasole ?

Badea George știe numai că e greu lucrul câmpului, dar nu știe că e cu mult mai greu atunci când lucră cu capul, cu mintea. E mai greu să te lupți bunăoară ca dascăl cu 80 de

copii în școală decât să ții de coarnele plugului. Și e mai mare răspunderea înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor. Dacă nu brăzdezi, bine, faci câte un greș. Pe locul nebrăzdat poate să crească cel puțin un fir de iarbă, dacă nu un fir de grâu auriu; pe locul nebrăzdat în școală însă, nu va crește decât polomidă. Dacă holda nu-i brăzdată aduce rod slab, o simțești numai tu cu ai tăi, cu familia ta; dacă însă brăzdezi rău în școală o simte satul și neamul întreg. Tot așa stă treaba cu popa, notarul, fiscalul și așa mai departe.

De aceea, iubiți frați, nu vă pizmuiți vecin cu vecin și nu vă pizmuiți căpeteniile voastre! Împliniți, fraților, cuvintele sfintei scripturi: „Dați Cezarului ce este a Cezarului, iar ce e alui Dumnezeu lui Dumnezeu“ și nu cărtiți împotriva fruntașilor voștri celor buni căci: vrednic este sluga de plata sa“.

Iosif Stanca.

CHIPURILE NOASTRE.

Dăm în numărul acesta o icoană frumoasă, care ne înfațișează două țărance pornind vesele la muncă cu carul cu boi.

ȘTIRI.

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu“ vestește zilele aceste că imparte gratuit mai multe mii de pădureți, meri, peri, pruni, cireși, perseci ș. a. sosiți acum dela școala de pomi din Turda. La împărțire au întâietate școalele de pomi comunale. Pădureții se pot lua în primire în fiecare zi dela dl *Teodor Andrei*, grădinar (Sibiu, Thereziengasse Nr. 12).

Zilele aceste a apărut o carte folositoare menită să deie îndrumări cu privire la cultivarea viilor. Această carte costă 70 bani, cu porto 80 bani. Se chiamă: „Vierul român“, — sau noua cultură a viilor și e scrisă de un prețuit colaborator al nostru dl învățător *N. Iosif*. Cartea se poate comanda dela „Reuniunea română de agricultură a comitatului Sibiu“. Drept pildă de modul cum cartea e scrisă dăm în numărul de față al foii noastre cap 20 despre: *Peronospora și stropirea viiei*.

Se urcă prețul bucatelor. Știri din America vestesc că starea sămănăturilor de acolo e cu mult mai slabă decât în anii trecuți, și că din această pricină prețul bucatelor a început să se urce în mod simțitor. Și la noi și în România se urcă prețul bucatelor. Starea slabă a sămănăturilor și timpul nepriincios fac plugarilor multe griji.